

Complexnummer: 502040

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Boerderijcomplex

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

502043, 502049, 502055

Woonplaats

Twijzel

Gemeente

Achtkarspelen

Provincie

Fryslân

Locatie van het hoofdobject

Optwizel 34, 9286 ED te Twijzel

Complexomschrijving

Inleiding

Het complex bestaat uit een BOERDERIJ met dwarsgeplaatst voorhuis in eclectische trant dat middels een hals is verbonden met het schuurgedeelte, een STOOKHOK en een BIJSCHUUR. Het geheel is door aannemer Jan Bos gerealiseerd in 1905 in opdracht van de fam. Meerstra, getuige de gevelsteen in het portiek. Het stookhok staat aan de westzijde ter hoogte van het schuurgedeelte en evenwijdig daaraan; de schuur staat achter de boerderij. De boerderij is niet meer als zodanig in gebruik: het schuurgedeelte wordt gebruikt als caravanstalling.

Op het ruime erf, met in de voortuin restanten van een boerentuin, staan vier lindebomen. Een afbuigend klinkerpad leidt naar de centrale entree en via de westzijde van de boerderij naar het achtererf; hier leidt een breed pad naar een achterliggend weggetje. Een later bijgebouwde schuur geheel aan de noordzijde op het erf is van bescherming van rijkswege uitgesloten. Na 1986 heeft de huidige eigenaar alle decoratieve elementen aan de gevels van het woonhuis en het stookhok vernieuwd in oorspronkelijke staat. Tevens zijn er nieuwe kozijnen vóór de oude gezet t.b.v. dubbele beglazing. De daken zijn gerestaureerd waarbij de oorspronkelijke Lucas Ijsbrandpannen zijn gehandhaafd en de schuur nieuwe rietbedekking heeft gekregen.

Waardering

Het complex met dwarsgeplaatst voorhuis, stookhok en bijschuur is van cultuurhistorisch en architectonisch belang:

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- omdat het een voorbeeld is van een redelijk veel voorkomend boerderijtype in deze gemeente,
- vanwege de hoge mate van visuele gaafheid van detaillering en ornamentiek,
- vanwege de ligging van de boerderij verbonden met de dorpse en landschappelijke omgeving,
- vanwege de oorspronkelijkheid van het complex,
- vanwege de hoge mate van visuele gaafheid door de aanwezigheid van schuur, stookhok en de restanten van een boerentuin.

Monumentnummer*: 502043

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 november 1996
Kadaster deel/nr	82694/88

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>		
Twijzel	Achtkarspelen	Fryslân		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kooten	D			5040

Omschrijving**

Inleiding

De BOERDERIJ met dwarsgeplaatst voorhuis, middels hals verbonden met het schuurgedeelte, is gebouwd in 1905 in eclectische trant. De decoratieve elementen aan de voorgevel zijn recent vernieuwd in oorspronkelijke vorm.

Omschrijving

De boerderij is opgetrokken in bruine bakstenen en bestaat uit een dwarsgeplaatst voorhuis via een hals gekoppeld aan een schuurgedeelte. Het woongedeelte heeft een met Lucas IJsbrandpannen gedekt schilddak. De gevel van het dwarshuis heeft een rollaag aan voet van de gevel en gemetselde hoeklisenen met spiegels. De gevel wordt afgesloten door een daklijst, aan de voorgevel met panelen, waarboven gootlijst en sneeuwboard. In het dwarshuis zijn verticale houten T-vensters onder segmentbogen met bossage op aanzet- en sluitstenen en gemetselde trommelvelden. De centrale ingangspartij met drietreeds natuurstenen trap en inpandige betegelde portiek bevindt zich in het middenrisaliet. In de portiek is een gevelsteen met opschrift: GEBOUWD 1905 W. Y. T. A. MEERSTRA. De boogtrommel boven de geverfde paneeldeur is gevuld met geglazuurde tegeltjes. Boven het portiek is een uitgemetselde kajuit met een houten balkon op klossen met leeuwenkop; de kajuit wordt bekroond door een rondboogfronton met rozet waarop piron. De balkondeur met strek waarin sluit- en aanzetstenen heeft twee rondboogvensters. Op de hoeken van nok en hoekkepers zijn twee schoorstenen met schoorsteenborden. In de hals van de boerderij aan de westzijde is een dubbel rechthoekig T-venster waar de twee boogtrommels zijn gevuld met geel- en bruin gekleurde driehoekige bakstenen. Aan de oostzijde in de hals zijn rechthoekige vensters en een kelderraam. Het schuurgedeelte onder wolfdak is aan drie zijden met riet gedekt, het zuidelijke dakschild met Lucas IJsbrandpannen. In het begin van de westgevel is een vernieuwde zij-ingang naar het woongedeelte ingebroken. Aan deze zijde zijn in de langsgaveel drie getoogde stalramen onder strek en een dubbele houten deur. Aan de achtergevel van de schuur is een oorspronkelijke mendeur, een getoogd- en een roosvenster. De muurankers zijn niet meer aanwezig en de overige indeling van de achtergevel is gewijzigd of vernieuwd. De oostgevel van de schuur, twaalf traveeën diep, heeft getoogde drieruits stalramen. Op de nok van het schuurgedeelte zijn twee uileborden, één is vernieuwd en één incompleet.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het interieur is de indeling ongewijzigd en zijn elementen zoals ondermeer de bedsteden en de fraai gestucte plafonds nog aanwezig.

Waardering

De in 1905 gebouwde boerderij met dwarsgeplaatst voorhuis in Twijzel is van cultuurhistorisch en architectonisch belang:

- als ruimtelijk en functioneel hoofdbestanddeel van het complex,
- als voorbeeld van een redelijkveel voorkomend boerderijtype in deze gemeente,
- vanwege de hoge mate van architectonische gaafheid van de boerderij met rieten kap.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 502049

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	14 november 1996
Kadaster deel/nr	82694/73

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Twijzel	Achtkarspelen	Fryslân

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Twijzel	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Kooten	D			5040

*Omschrijving***

Inleiding

Het STOOKHOK staat evenwijdig aan en ten westen van de boerderij met dwarsgeplaatst voorhuis, ter hoogte van het schuurgedeelte. Het boerderijcomplex is in 1905 in Twijzel gebouwd.

Omschrijving

Het stookhok is opgetrokken in bruine bakstenen. Het zadeldak met vernieuwde gegolfde windveer is gedekt met Lucas IJbrandpannen. Een vernieuwde gemetselde schoorsteen bevindt zich op de nok. Rechthoekige houten H-vensters en een oorspronkelijke gedeelde deur. Aan de noordzijde van het stookhok is een oude pomp. Het interieur van het stookhok is niet gewijzigd.

Waardering

Het stookhok in 1905 in Twijzel gebouwd is van belang:

- als essentieel en oorspronkelijk onderdeel van het visueel en ruimtelijk gave boerderijcomplex,
- vanwege de hoge mate van architectonische gaafheid van in en exterieur.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Stookhok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 502055

Status rijksmonument
Inschrijving register* 14 november 1996
Kadaster deel/nr 82693/175

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Twijzel Achtkarspelen Fryslân

Locatiennaam Locatieomschrijving
Twijzel

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Kooten D 5040

Omschrijving**

Inleiding

De BIJSCHUUR is onderdeel van het boerderijcomplex dat in 1905 is gerealiseerd. Het complex bestaat naast de bijschuur uit een boerderij met dwarsgeplaatst voorhuis middels hals met een schuur verbonden en uit een stookhok. De bijschuur is achter de boerderij gesitueerd. De overkapping van de bijschuur is recentelijk vernieuwd waarbij de rietdekking is vervangen.

Omschrijving

De bijschuur aan de zuidzijde van boerderij is opgetrokken in bruine bakstenen onder een wolfsdak met rietdekking. Twee grote houten schuurdeuren en een vernieuwde deur met boven- en zijlicht. In de zijgevels met muurankers zijn getoogde stalramen. Op de nok is een incompleet uilebord.

Waardering

De schuur uit 1905 is van belang:

- als oorspronkelijk en essentieel onderdeel van het gave boerderijcomplex,
- vanwege de hoge mate van architectonische gaafheid van het exterieur.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Bijschuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument